32001O0003

EUROOPA KESKPANGA SUUNIS,

26. aprill 2001,

üleeuroopalise automatiseeritud reaalajalise brutoarvelduste kiirülekandesüsteemi (TARGET) kohta

(EKP/2001/3)

(2001/401/EÜ)

EUROOPA KESKPANGA NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut (edaspidi "asutamisleping"), eriti selle artikli 105 lõike 2 esimest ja neljandat taanet ning Euroopa Keskpankade Süsteemi ja Euroopa Keskpanga põhikirja (edaspidi "põhikiri") artikleid 3.1, 12.1, 14.3, 17, 18 ja 22,

ning arvestades järgmist:

(1) Asutamislepingu artikli 105 lõike 2 esimese taandega ja põhikirja artikli 3.1 esimese taandega kohustatakse Euroopa Keskpankade Süsteemi määratlema ja rakendama ühenduse rahapoliitikat.

(2) Asutamislepingu artikli 105 lõike 2 neljanda taandega ja põhikirja artikli 3.1 neljanda taandega volitatakse Euroopa Keskpanka (EKP) ja riikide keskpanku edendama maksesüsteemide sujuvat toimimist.

(3) Põhikirja artikli 22 kohaselt võivad EKP ja riikide keskpangad pakkuda võimalusi tasaarveldus- ja maksesüsteemide tõhususe ja sujuvuse tagamiseks ühenduse piires ning suhetes kolmandate riikidega.

(4) Ühtse rahapoliitika saavutamine eeldab maksekorda, mille puhul riikide keskpankade ja krediidiasutuste vahelisi rahapoliitilisi toiminguid on võimalik sooritada õigeaegselt ja turvaliselt ning mis aitab kaasa euroala rahaturu ühtsusele.

(5) Nende eesmärkide saavutamiseks on vajalik ülimalt turvaliselt ja madalate kuludega toimiv maksekord, mille puhul andmetöötlusele kuluv aeg on lühike.

(6) TARGETi puhul kohaldatakse õiguslikku raamistikku, mida on rakendatud alates majandus- ja rahaliidu (EMU) kolmanda etapi alguskuupäevast. Käesolev suunis asendab 3. oktoobri 2000 suunist EKP/2000/9 üleeuroopalise automatiseeritud reaalajalise brutoarvelduste kiirülekandesüsteemi (TARGET) kohta.

(7) Käesolev suunis avaldatakse vastavalt läbipaistvust toetavale poliitikale, mille kohaselt EKP õigusdokumendid kuuluvad ametlikule avaldamisele. Käesolevas suunises ei sisaldu teatud täiendavaid Euroopa Keskpankade Süsteemi eeskirju, mis käsitlevad Euroopa Keskpankade Süsteemi turvalisuse, finants-, tegevus- ja muid siseaspekte.

(8) Põhikirja artiklite 12.1 ja 14.3 kohaselt on EKP suunised ühenduse õiguse lahutamatu osa,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA SUUNISE:

Artikkel 1

Mõisted

1. Käesolevas suunises kasutatakse järgmisi mõisteid:

— *riikide reaalajalised brutoarveldussüsteemid* — käesoleva suunise I lisas määratletud TARGETi koostisosadeks olevad reaalajalised brutoarveldussüsteemid,

— *EKP maksesüsteem* — EKPs organiseeritud ja TARGETiga seotud maksekord, mille eesmärk on i) maksete sooritamine EKPs avatud kontode vahel; ning ii) maksete sooritamine TARGETi kaudu EKPs avatud kontode ja riikide keskpankades avatud kontode vahel,

— *ühendussüsteemid* — tehniline infrastruktuur, konfiguratsioonid ja toimingud, mis rakendatakse iga riigi reaalajalises brutoarveldussüsteemis ja EKP maksesüsteemis või mis kujutavad nende süsteemide kohandusi ning mille eesmärk on piiriüleste maksete töötlemine TARGETis,

— *osalejad* — üksused otseligipääsuga riigi reaalajalisele brutoarveldussüsteemile ja reaalajalise brutoarvelduskontoga asjaomases riigi keskpangas (või EKP maksesüsteemi puhul EKPs); vastav riigi keskpank või EKP on osaleja kas arveldusagendina või muul viisil,

— *osalevad liikmesriigid* — kõik asutamislepingu kohaselt ühisraha kasutusele võtnud liikmesriigid,

— *riikide keskpangad* — asutamislepingu kohaselt ühisraha kasutusele võtnud liikmesriikide keskpangad,

— *eurosüsteem* — EKP ja asutamislepingu kohaselt ühisraha kasutusele võtnud liikmesriikide keskpangad,

— *võrguteenuse pakkuja* — EKP poolt nimetatud äriühing, kes pakub ühendussüsteemide tarbeks arvutivõrguühendusi,

— *riikide keskpankade vahelised kontod* — kontod, mille riikide keskpangad ja EKP üksteise jaoks oma raamatupidamises avavad piiriüleste TARGET-maksete sooritamiseks. Iga sellist riikide keskpankade vahelist kontot peetakse EKP või selle riigi keskpanga kasuks, mille nimele see avati,

— *siseriiklikud maksed* — ühe riigi reaalajalises brutoarveldussüsteemis või EKP maksesüsteemis sooritatud või sooritatavaid makseid,

— *piiriülesed maksed* — kahe riigi reaalajalise brutoarveldussüsteemi vahel või ühe riigi reaalajalise brutoarveldussüsteemi ja EKP maksesüsteemi vahel sooritatud või sooritatavad maksed,

— *reaalajalise brutoarveldussüsteemi reeglid* — reeglid ja/või lepingulised tingimused, mida kohaldatakse riigi reaalajalise brutoarveldussüsteemi suhtes,

— *reaalajaline brutoarvelduskonto* — konto (või, kui asjaomase reaalajalise brutoarveldussüsteemi reeglid seda lubavad, konsolideeritud kontode rühm, tingimusel et kõik kontode omanikud on rikkumise korral reaalajalise brutoarveldussüsteemi ees solidaarselt vastutavad), mis on osaleja nimele avatud riigi keskpanga või EKP raamatupidamises ning millel arveldatakse siseriiklikke ja/või piiriüleseid makseid,

— *maksekorraldus* — osaleja poolt kooskõlas kohaldatavate reaalajalise brutoarveldussüsteemi reeglitega antud korraldus anda vastuvõtva osaleja, sh riigi keskpank või EKP, käsutusse teatud summa raha, tehes raamatupidamiskande reaalajalisele brutoarvelduskontole,

— *saatev osaleja* — osaleja, kes on maksekorralduse tegemisega algatanud makse,

— *saatev RKP/EKP* — EKP või riigi keskpank, kus saatval osalejal on reaalajaline brutoarvelduskonto,

— *vastuvõttev osaleja* — saatva osaleja poolt määratud osaleja, kelle reaalajalisele brutoarvelduskontole kantakse vastavas maksekorralduses märgitud summa,

— *vastuvõttev RKP/EKP* — EKP või riigi keskpank, milles vastuvõtval osalejal on reaalajaline brutoarvelduskonto,

— *EMP* — Euroopa Majanduspiirkond, mis on määratletud 2. mail 1992. aastal Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning Euroopa Vabakaubandusühenduse liikmesriikide vahel sõlmitud Euroopa Majanduspiirkonna lepingus, mida on muudetud Euroopa Majanduspiirkonna lepingu kohandamise protokolliga 17. märtsist 1993,

— *kaugosaleja* — EMP riigis loodud asutus, mis osaleb vahetult mõnes (muus) Euroopa Liidu liikmesriigi reaalajalises brutoarveldussüsteemis ja millel seetõttu on tema nimel avatud eurodes arvestatav reaalajaline brutoarvelduskonto selle liikmesriigi keskpangas, ilma et tal seejuures tingimata oleks selles liikmesriigis asutatud filiaal,

— *kaudne osaleja* — asutus, millel ei ole oma reaalajalist brutoarvelduskontot, ent mida riigi reaalajalises brutoarveldussüsteemis sellegipoolest tunnustatakse ja mille suhtes kohaldatakse riigi reaalajalise brutoarveldussüsteemi reegleid, ning millega on võimalik TARGETi kaudu vahetult ühendust saada. Kõik kaudse osaleja tehingud tehakse kaudset osalejat esindama nõustunud osaleja (vastavalt käesoleva artikli neljandas taandes esitatud määratlusele) kontol,

— *päevakrediit* — krediit, mille andmine ja tagasimaksmine toimub ühest tööpäevast lühema perioodi vältel,

— *püsivahendid* — eurosüsteemi poolt organiseeritud laenamise võimalus ja hoiustamisvõimalus,

— *laenamise püsivõimaluse intressimäär* — eurosüsteemi laenamise püsivõimalusele kohaldatav intressimäär,

— *hoiustamisvõimaluse intressimäär* — eurosüsteemi hoiustamise püsivõimalusele kohaldatav intressimäär,

— *põhiliste refinantseerimistehingute intressimäär* — eurosüsteemi viimasele põhilisele refinantseerimistehingule eri aegadel kohaldatav intressi piirmäär, kusjuures intressi piirmäär tähendab intressimäära, mille puhul kogu pakkumise jaotus ammendatakse,

— *KKPM* — Euroopa Keskpankade Süsteemi poolt kehtestatud korrespondentkeskpanga mudel tagatiste piiriüleseks kasutamiseks,

— *rahaliste vahendite blokeerimise kord* — kord, mille kohaselt hoiustatud rahalised vahendid või vaba krediit broneeritakse, misjärel neid pole võimalik kasutada ühekski muuks tehinguks ega otstarbeks peale asjaomase maksekorralduse täitmise, tagamaks broneeritud rahaliste vahendite või vaba krediidi kasutamise vastava maksekorralduse täitmiseks; rahaliste vahendite või vaba krediidi broneerimist tähistatakse käesolevas suunises sõnaga "blokeerimine",

— *lõplikkus või lõplik* — maksekorralduse täitmise tagasivõtmatus, pöördumatus või tühistamine maksekorralduse saatnud riigi keskpanga/EKP või mis tahes kolmanda isiku poolt, isegi mitte osaleja suhtes algatatud pankrotimenetluse korral; erandiks on maksekorraldus(t)es või selle/nende aluseks olnud tehingu(te)s esinevad kriminaalkuritegudest või pettustest tulenevad rikkumised (kusjuures maksejõuetuse korral loetakse kahtlusperioodil pettusteks ka soodustusi ja tavapärasest väiksema väärtusega tehinguid), tingimusel otsuse teeb pädev kohus või muu pädev vaidluste lahendamise organ üksikjuhtude kaupa, ning veast tulenenud rikkumised,

— *riigi reaalajalise brutoarveldussüsteemi talitlushäire või TARGETi talitlushäire või talitlushäire* — tehnilised raskused, puudused või rikked mis tahes riigi reaalajalise brutoarveldussüsteemi või EKP maksesüsteemi tehnilises infrastruktuuris ja/või arvutisüsteemides või ühendussüsteemide arvutivõrguühendustes, või mis tahes muud riigi reaalajalise brutoarveldussüsteemi, EKP maksesüsteemi või ühendussüsteemidega seotud ilmingud, mis teevad võimatuks maksekorralduste töötlemise ja täitmise TARGETis samal päeval. Sama mõiste hõlmab ka juhtumeid, mil talitlushäire ilmneb korraga enam kui ühes riigi reaalajalises brutoarveldussüsteemis (näiteks tulenevalt võrguteenuse pakkujaga seotud rikkest),

— *TARGETi hüvitiste skeem või hüvitiste skeem või skeem* — hüvitiste skeem käesoleva suunise artikli 3 osas h osutatud TARGETi talitlushäirete korral.

2. EKP nõukogu võib käesoleva suunise lisasid vajadusel muuta või täiendada. Lisadokumente, milleks muu hulgas on TARGETiga seonduvad tehnilised sätted ja spetsifikatsioonid, võib vastu võtta EKP nõukogu. Sellised muudatused, täiendused ja lisadokumendid jõustuvad käesoleva suunise lahutamatute osadena EKP nõukogu poolt määratud kuupäeval pärast teadet riikide keskpankadele.

Artikkel 2

TARGETi kirjeldus

1. Euro puhul kasutatakse reaalajalise brutoarveldussüsteemina üleeuroopalist automaatset reaalajalist brutoarvelduste kiirsüsteemi. TARGET koosneb riikide reaalajalistest brutoarveldussüsteemidest, EKP maksesüsteemist ja nende omavahelistest ühendussüsteemidest ja see asutati 16. novembri 1998. aasta suunisega EKP/1998/NP13 TARGETi kohta, mis tühistati ja asendati suunisega EKP/2000/NP9. Sellest alates reguleerib TARGETit nimetatud suunis.

2. Nende ELi liikmesriikide, mis olid majandus- ja rahaliidu kolmanda etapi algul ELi liikmed, ent mis ei ole ühisraha vastu võtnud, reaalajalistele brutoarveldussüsteemidele võimaldatakse ühendus TARGETiga, kui need reaalajalised brutoarveldussüsteemid vastavad käesoleva suunise artiklis 3 sätestatud minimaalsetele ühisomadustele ning on vastava riikliku vääringu kõrval võimelised käsitlema välisvaluutana eurot. TARGETiga ühendumise eelduseks on leping, milles asjaomaste riikide keskpangad lepivad kokku järgida käesolevas suunises viidatud reegleid ja korda, mis on seotud TARGETiga (arvestades vajadusel spetsifikatsioone ja muudatusi, mis sätestatakse sellises lepingus).

Artikkel 3

Riikide reaalajaliste brutoarveldussüsteemide minimaalsed ühisomadused

Iga riigi keskpank peab tagama, et tema vastava riigi reaalajaline brutoarveldussüsteem on kooskõlas alljärgnevalt märgitud omadustega.

a) Liitumiskriteeriumid

1. Riigi reaalajalises brutoarveldussüsteemis võivad osalejatena tegutseda ainult EMPs asutatud ja järelevalve all olevad krediidiasutused, vastavalt määratlusele Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. märtsi 2000. aasta direktiivi 2000/12/EÜ (mis käsitleb krediidiasutuste asutamist ja tegevust), ([1]) artikli 1 lõikes 1. Erandkorras võivad asjaomase riigi keskpanga heakskiidul riigi reaalajalises brutoarveldussüsteemis osalejatena tegutseda ka alljärgnevad üksused, ilma et seeläbi piirataks käesoleva artikli 7 lõike 1 sätteid:

   i) rahaturgudel tegutsevate liikmesriikide keskvalitsuse või piirkondlike valitsuste rahandusministeeriumid;

   ii) liikmesriikide avaliku sektori asutused, millel on õigus hoida klientide nimel kontosid; käesoleva suunise mõistes on väljendil "avalik sektor" tähendus, mis on määratletud nõukogu 13. detsembri 1993. aasta määruse (EÜ) nr 3603/93 (mis täpsustab asutamislepingu artiklis 104 ja artikli 104b lõikes 1 nimetatud keeldude kohaldamiseks vajalikke mõisteid) ([2]) artiklis 3;

   iii) investeerimisfondid vastavalt määratlusele nõukogu 10. mai 1993. aasta direktiivi 93/22/EMÜ (väärtpaberiturul pakutavate investeerimisteenuste kohta) ([3]) artikli 1 lõikes 2, mis on asutatud EMPs ning mille tegutsemiseks on loa andnud ja mille üle teostavad järelevalvet nimetatud nõukogu direktiivi kohaselt tunnustatud ja pädevad ametiasutused (välja arvatud nimetatud direktiivi artikli 2 lõikes 2 märgitud asutused), tingimusel et asjaomasel investeerimisfondil on õigus viia ellu direktiivi 93/22/EMÜ lisa A-jao punktides 1(b), 2 või 4 nimetatud tegevusi;

   iv) tasaarveldus- või arveldusteenuseid pakkuvad organisatsioonid, kui nende üle teostab järelevalvet pädev ametiasutus.

2. Riigi reaalajalise brutoarveldussüsteemiga liitumise kriteeriumid ja nende hindamise kord tuleb sätestada asjaomase reaalajalise brutoarveldussüsteemi reeglites ning teha huvitatud osapooltele kättesaadavaks. Lisaks artikli 3 osa a punktis 1 nimetatud kriteeriumitele võivad riigi kriteeriumiteks muu hulgas olla:

   — piisav finantskate,

   — eeldatav minimaalne tehingute arv,

   — ühinemistasu maksmine,

   — õiguslikud, tehnilised ja tegevusalased aspektid.

   Lisaks peab reaalajalise brutoarveldussüsteemi reeglites olema sätestatud nõue, et taotlejate kohta tuleb EKP nõukogu nõude ja määratluse kohaselt esitada asjaomasele riigile keskpangale tutvumiseks õiguslikud arvamused, mis põhinevad eurosüsteemi õiguslike arvamuste ühtlustatud tingimustel.

([1]) EÜT L 126, 26.5.2000, lk 1.
([2]) EÜT L 332, 31.12.1993, lk 1.
([3]) EÜT L 141, 11.6.1993, lk 27.

3. Artikli 3 osa a punktidele 1 ja 2 vastavale reaalajalise brutoarveldussüsteemi osalejatele tuleb anda juurdepääs TARGETi piiriüleste maksete võimalustele.

4. Reaalajalise brutoarveldussüsteemi reeglites peab sätestama alused ja korra osalejate kõrvaldamiseks asjaomasest riigi reaalajalisest brutoarveldussüsteemist. Osalejate kõrvaldamise põhjused riigi reaalajalisest brutoarveldussüsteemist (osalemise peatamise või osaleja väljaarvamise teel), peaksid hõlmama kõiki sündmusi, millega kaasneb süsteemirisk või mis võivad muul viisil põhjustada tõsiseid toimimisprobleeme, sealhulgas:

   i) kui osaleja suhtes on algatatud või on algatamisel maksejõuetusmenetlus;

   ii) kui osaleja rikub asjaomase reaalajalise brutoarveldussüsteemi reegleid; või

   iii) kui asjaomases riigi reaalajalises brutoarveldussüsteemis osalemise üks või mitu kriteeriumit ei ole enam täidetud.

b) Valuutaühik

Kõik ühendussüsteemide kaudu töödeldavad piiriülesed maksed peavad olema euroühikutes. Riikide keskpangad on kohustatud tagama, et ühendussüsteemide kaudu töödeldavad siseriiklikes rahaühikutes vääringustatud maksekorraldused konverteeritakse ning edastatakse euroühikutes.

c) Hinnakujundusreeglid

1. TARGET-süsteemi hinnapoliitika määrab EKP nõukogu, kes arvestab seejuures kulude katmise, läbipaistvuse ja mittediskrimineerimise põhimõtteid.

2. Riigi reaalajalise brutoarveldussüsteemi kaudu eurodes tehtavatele siseriiklikele maksetele kohaldatakse asjaomase riigi reaalajalise brutoarveldussüsteemi hinnakujundusreegleid, mille osas omakorda peab arvestama II lisas toodud hinnapoliitikat.

3. TARGETi kaudu tehtavatele piiriülestele maksetele kohaldatakse EKP nõukogu poolt kehtestatud ja III lisas märgitud ühtset hinda.

4. Hinnad tehakse huvitatud osapooltele teatavaks.

d) Tegevusaeg

1. Lahtiolekupäevad

TARGET on tervikuna suletud laupäevadel, pühapäevadel, uusaastal, suurel reedel ja teisel ülestõusmispühal (EKP asukohas kehtiva kalendri järgi), kevadpühal (1. mail) ning esimesel ja teisel jõulupühal ning aastal 2001 ka 31. detsembril.

Eeltoodule vaatamata kohaldatakse 26. detsembril 2001 järgmist:

   i) ühendussüsteemid on suletud;

   ii) EKP maksesüsteem on suletud;

   iii) suuremahulisi eurodes brutoarveldusi ei arveldata;

   iv) vastavalt artikli 3 osa d punkti 1 alapunktile v allpool on kõikides liikmesriikides riikide reaalajalised brutoarveldussüsteemid suletud;

   v) osalevates liikmesriikides, kus 26. detsember 2001 ei ole riigipüha, sulgeb riigi keskpank oma riigi reaalajaliste brutoarvelduste süsteemi; juhul kui asjaomane riigi keskpank ei pea seda võimalikuks, esitab ta EKP juhatusele ja nõukogule ettepaneku, milles näeb ette meetmed siseriikliku maksetegevuse võimalikult suureks piiramiseks; seda ettepanekut hinnates võtavad EKP juhatus ja nõukogu arvesse vastavaid siseriiklikke õigusakte;

   vi) laenu püsivõimalused on kättesaadavad lahtiolevates riikide keskpankades piiratud toiminguteks; ja

   vii) KKPM on suletud.

2. Lahtiolekuajad

Riigi reaalajalise brutoarveldussüsteemi lahtiolekuajad peavad vastama lisas IV märgitule.

e) Maksete sooritamise kord

1. Kõik maksed, mis tulenevad alljärgnevatest tehingutest või tehakse nendega seoses, tuleb sooritada TARGETi kaudu: i) rahapoliitilised toimingud; ii) eurosüsteemiga seotud välisvaluutatehingute eurosid puudutava osa arveldused; ja iii) piiriülesed eurode ülekanded, mis on seotud suurte tasaarveldussüsteemidega. Ka muid makseid võib teha TARGETi kaudu.

2. Riigi reaalajalises brutoarveldussüsteemis ja EKP maksesüsteemis ei tohi maksekorraldust töödelda, kui saatva osaleja kontol saatvas riigi keskpangas/EKPs ei ole piisavalt rahalisi vahendeid, mis on kas sellele kontole kantud kohe kasutatavad vahendid, päeva jooksul mobiliseeritud reservid, mida hoitakse kontol reservinõuete täitmise eesmärgil, või vahendid, mida see riigi keskpank või EKP on osalejale vastavalt artikli 3 osale f andnud.

3. Reaalajalise brutoarveldussüsteemi reeglites ja EKP maksesüsteemi reeglites peab olema sätestatud ajahetk, mil maksekorraldused muutuvad tühistamatuteks. See ajahetk ei või saabuda hiljem, kui moment, mil saatva osaleja reaalajalist brutoarvelduskontot saatvas riigi keskpangas või EKPs debiteeritakse maksekorralduses märgitud summa võrra. Kui riigi reaalajalises brutoarveldussüsteemis rakendatakse rahaliste vahendite blokeerimist enne reaalajalise brutoarvelduskonto debiteerimist, peavad maksekorraldused muutuma tühistamatuteks enne blokeerimist.

f) Päevakrediit

1. Iga riigi keskpank peab vastavalt käesoleva suunise sätetele andma päevakrediiti artikli 3 osas a viidatud

järelevalve all olevatele krediidiasutustele, mis osalevad selle riigi keskpanga reaalajalises brutoarveldussüsteemis, tingimusel et taolisel krediidiasutusel on õigus osaleda eurosüsteemi rahapoliitilistes toimingutes ja tal on õigus laenamise võimalusele. Kui on selgelt tingimuseks seatud, et päevakrediit piirdub asjaomase päevaga ja see ei pikene ööpäevakrediidiks, võib päevakrediiti anda ka:

i) artikli 3 osa a punkti 1 alapunktis i viidatud rahandusministeeriumitele;

ii) artikli 3 osa a punkti 1 alapunktis ii viidatud avaliku sektori asutustele;

iii) artikli 3 osa a punkti 1 alapunktis iii viidatud investeerimisfondidele tingimusel, et iga selline investeerimisfond esitab rahuldava kirjaliku tõendusmaterjali selle kohta, et:

a) ta on kas sõlminud eurosüsteemi rahapoliitikas osalejatega ametliku kokkuleppe vastava päeva lõpu võimaliku deebetpositsiooni katmiseks; või

b) päevakrediidi saamise õigus piirdub investeerimisfondidega, millel on konto väärtpaberite keskregistris, ja asjaomasele investeerimisfondile kohaldatakse likviidsuse tähtaega või on päevakrediidile kehtestatud ülempiir.

Kui investeerimisfond ei suuda mingil põhjusel päevakrediiti õigeaegselt tagastada, kohaldatakse talle sanktsioone vastavalt järgnevatele sätetele. Kui investeerimisfondil on tema reaalajalisel brutoarvelduskontol deebetsaldo TARGETi töö lõpu seisuga mis tahes 12-kuulise perioodil esimest korda, rakendatakse järgmisi sanktsioone. Vastav riigi keskpank kohaldab osalejale viivitamatult viivist määraga viis protsentipunkti üle laenamise püsivõimaluse intressimäära, mis arvutatakse deebetsaldolt (kui laenamise püsivõimaluse intressimäär on näiteks 4 %, siis viivise määr on 9 %). Kui investeerimisfondil on ülal viidatud 12-kuulise perioodi jooksul korduvalt selline deebetsaldo, lisatakse iga deebetpositsiooni korral osalejale kohaldatavale viivise määrale täiendavad 2,5 protsendipunkti;

iv) artikli 3 osa a punktis 1 viidatud järelevalve all olevatele krediidiasutustele, mis ei kvalifitseeru eurosüsteemi rahapoliitiliste toimingute osapooltena ja/või millel ei ole juurdepääsu laenamise võimalusele. Kõiki artikli 3 osa f punkti 1 alapunktis iii märgitud sanktsioone, mida kohaldatakse investeerimisfondide suhtes, saab samal viisil kohaldada ka sellistele krediidiasutuste suhtes, kui need ei ole mingil põhjusel võimelised päevakrediiti õigeaegselt tagastama.

v) tasaarveldus- ja arveldusteenuseid pakkuvatele organisatsioonidele (kui nende üle teostab järelevalvet pädev ametiasutus) tingimusel, et sellistele organisatsioonidele päevakrediidi võimaldamise kord esitatakse eelnevalt EKP nõukogule kinnitamiseks.

2. Iga riigi keskpank võimaldab päevakrediiti tagatise vastu riigi keskpangas antava päevase arvelduskrediidi vormis ja/või riigi keskpangaga sõlmitavate päevaste tagasiostutehingute vormis vastavalt alltoodud kriteeriumidele ja kooskõlas EKP nõukogu poolt kehtestatud täiendavate minimaalsete ühisjoontega.

3. Päevakrediiti antakse piisava tagatise vastu. Vastuvõetavaks tagatiseks on samad varad ja vahendid, mis on tagatisena ette nähtud rahapoliitiliste toimingute puhuks, ning nende suhtes kohaldatakse samu hindamis- ja riskiohjamisreegleid. Kui välja arvata artikli 3 osa a punkti 1 alapunktides i ja ii viidatud rahandusministeeriumid ja avaliku sektori asutused, ei tohi riigi keskpank tagatisena aktsepteerida võlakohustusi, mis on emiteeritud või tagatud osaleja poolt või mõne üksuse poolt, kellega osapoolel on märkimisväärne seos, vastavalt määratlusele direktiivi 2000/12/EÜ artikli 1 lõikes 26 ning nagu kohaldatakse rahapoliitiliste tehingute puhul.

ELi liikmesriikide keskpangad, mille reaalajalised brutoarveldussüsteemid on ühendatud TARGETiga vastavalt artikli 2 lõikele 2, võivad koostada ja pidada nende aktsepteeritavate varade nimekirja, mida TARGETiga ühendatud reaalajalistes brutoarveldussüsteemides osalevad asutused võivad kasutada tagatisena riigi keskpankade poolt eurodes antavate krediitide vastu, tingimusel et sellisesse nimekirja kantud varad vastavad samadele kvaliteedistandarditele ning et nende suhtes kohaldatakse samu hindamis- ja riskiohjamisreegleid, nagu on ette nähtud rahapoliitiliste toimingute puhul aktsepteeritavatele tagatistele. Iga riigi keskpank on kohustatud esitama sellise aktsepteeritavate varade nimekirja eelnevalt EKPle kinnitamiseks.

4. EKP nõukogu võib vastava riigi keskpanga ettepanekul vabastada artikli 3 osa a punkti 1 alapunktis i viidatud rahandusministeeriumid artikli 3 osa f punktis 3 märgitud päevakrediidi andmisega seoses tagatise esitamise nõudest.

5. Vastavalt artikli 3 osadele f ja g võimaldatav päevakrediit on intressita.

6. Päevakrediiti ei võimaldata ühelegi kaugosalejale.

7. Reaalajalise brutoarveldussüsteemi reeglites tuleb sätestada tingimused, mille korral vastav riigi keskpank võib otsustada päevakrediidi võimaldamise peatamise või lõpetamise. Kui selline otsus on seotud eurosüsteemi rahapoliitiliste toimingute tegemiseks kvalifitseeruva osapoolega, peab EKP selle enne jõustumist heaks kiitma.

Vastava peatamise või lõpetamise aluseks olevad põhjused peavad hõlmama kõiki sündmusi, millega kaasneb

süsteemirisk või mis võivad muul viisil takistada maksesüsteemide häireteta tööd, sealhulgas:

i) kui osaleja suhtes on algatatud maksejõuetusmenetlus;

ii) kui osaleja rikub asjaomase reaalajalise brutoarveldussüsteemi reegleid;

iii) kui osaleja õigus osaleda riigi reaalajalises brutoarveldussüsteemis on peatatud või lõpetatud; ja

iv) kui tegemist on eurosüsteemi rahapoliitiliste toimingute tegemiseks kvalifitseeruva osapoolega, kui osaleja ei kvalifitseeru enam sellise osapoolena või kui ta on selliste tehingute tegemiseks aktsepteeritavate osapoolte ringist välja arvatud või tema osalus on peatatud.

g) Päevakrediit euroalaväliste varade tagatisel

EKP võib volitada riikide keskpankasid anda päevakrediiti euroalaväliste varade vastu, mis on loetletud EKP poolt ja millele osutatakse artikli 3 osa f punktis 3, eeldusel, et varad: i) asuvad EMP riikides; ii) on emiteeritud EMP riikides asutatud üksuste poolt; ja iii) on vääringustatud EMP vääringutes või muudes suure levialaga vääringutes. Vastavate varade vastuvõtmiseks ja vastavate varade loetelude vastuvõtmiseks volitatud riikide keskpangad on toodud V lisas.

EKP volituse tingimused on järgmised:

i) toimimise tõhususe säilitamine ja kohane kontroll nende varade ja süsteemidega seotud spetsiifiliste õiguslike riskide üle, mis võiksid välistada vastava vara kasutamise rahapoliitilistes toimingutes;

ii) vastavaid varasid ei tohi kasutada piiriüleselt (s.o osapooled võivad kasutada vastavaid varasid ainult saamaks rahalisi vahendeid vahetult riigi keskpangalt, mis on EKP poolt volitatud vastavate varade vastu päevakrediiti andma);

iii) täiendavalt võivad osapooled vastavaid varasid kasutada ainult asjaomase riigi keskpanga poolt antud päevakrediidi tagamiseks ja neid ei või kasutada üleöökrediidi tagamiseks. Juhul kui vastavate varadega tagatud päevakrediiti on vaja pikendada üleöökrediidiks, tuleb kõnealused varad asendada rahapoliitilise toimingu jaoks sobiva tagatisega, nagu on kirjeldatud EKP vastavates suunistes. Juhul kui üleöökrediit saadakse ilma samaaegselt rahapoliitilise toimingu jaoks varadele sobiva tagatise asendamiseta, rakendatakse vastava osaleja suhtes järgmisega kooskõlas olevaid trahve. Juhul kui osaleja paneb toime eespool kirjeldatud rikkumise esmakordselt mis tahes 12-kuulise perioodi jooksul, rakendab asjaomane riigi keskpank osaleja suhtes viivitamatult trahvi, mis arvutatakse 2,5 protsendipunkti kõrgemal olevana laenamise püsivõimaluse intressimäärast, mis kehtib nende varadega tagatud üleöökrediidile. Juhul kui osaleja kordab rikkumist, rakendatakse osaleja suhtes trahvi intressimäära, mis on täiendava 1,25 protsendipunkti võrra kõrgem iga kord, kui vastav rikkumine eespool osutatud 12-kuulise perioodi jooksul kordub. Juhul kui eespool kirjeldatud rikkumise paneb toime artikli 3 osa f punkti 1 alapunktis iv osutatud investeerimisfond või krediidiasutus, kohaldatakse selle osaleja suhtes ainult kas artikli 3 osa f punkti 1 alapunktis iii või artikli 3 osa f punkti 1 alapunktis iv osutatud trahve.

h) TARGETi hüvitiste skeem

1. TARGETi hüvitiste skeemi asutamine

TARGETi talitlushäire korral kohaldatakse erandina käesoleva suunise artiklist 8 järgmisi reegleid, mis moodustavad TARGETi hüvitiste skeemi. Skeemi ja selle kohaldamise suhtes kasutatakse osalejate poolt skeemi alusel tehtud maksete tähistamiseks mõisteid "hüvitama", "hüvitis" ja "hüvitise maksed"; maksed toimuvad talitlushäiretega tegelemiseks ja nende korrigeerimiseks vastavalt järgnevale kirjeldusele.

Hüvitiste skeem ei välista, et osalejad võivad talitlushäire puhul lubada enda suhtes rakendada muid õiguslikke meetmeid hüvitise nõudmiseks. Osalejad peaksid kas i) nõustuma skeemi korraldusega ja mis tahes sellekohase hüvitisega ilma täiendava õigusliku toiminguta; või ii) skeemi korralduse tagasi lükkama, kui osaleja soovib selle asemel kasutada õiguslikke vahendeid kahju hüvitamiseks võimalikus ulatuses. Mis tahes skeemijärgne hüvitis tehakse tingimusel, et makse on täielik ja toob kaasa osaleja talitlushäirest mõjutatud erimakse nõuete lõpliku arveldamise.

2. Skeemi kohaldamise ulatus

a) Talitlushäirete korral, mis mõjutavad negatiivselt nii siseriiklikke kui ka piiriüleseid makseid, kohaldatakse skeemi mõlema mõjutatud maksekategooria osas, kuigi vastavaid TARGET hüvitisi võimaldatakse ainult EKPS liikmetele. Vastasel juhul võib riigi keskpank kohaldada alternatiivset talitlushäirete korraldust, mis puudutab ainult siseriiklikke makseid riigi reaalajalise brutoarvelduste süsteemi talitlushäirete korral.

b) Skeem on kasutamiseks ainult riigi reaalajalise brutoarvelduste süsteemi saatvatele osalejatele ja/või vastuvõtvatele osalejatele, kellel on juurdepääs (vastavalt artikli 3 osa h punktile 5 ja artikli 3 osa h punktile 6) püsivõimalustele seoses TARGETi talitlushäiretega. Skeem ei hõlma kaudseid osalejaid, välja arvatud juhul, kui neil on juurdepääs püsivõimalustele seoses TARGETi talitlushäiretega.

3. Skeemi kohaldamise tingimused

a) Selleks, et saatva osaleja suhtes saaks kohaldada skeemikohast hüvitise saamist, peab olema võimalik tuvastada, et ta on sisestanud maksekorralduse, i) mida ei töödeldud samal päeval; või ii) mis tagastati soorituseta samal päeval seoses TARGETi talitlushäirega, või iii) mis debiteeris küll saatva osaleja konto riigi reaalajalise brutoarvelduste süsteemis sisestatud maksekorralduse kohaselt, kuid mida seejärel ei teostatud ega tagastatud samal päeval talitlushäire tõttu. Juhul kui riigi reaalajalise brutoarvelduste süsteemis on fikseeritud saatmise peatamine, võis saatva osaleja teatud maksekorraldus ebaõnnestuda. Vastav osaleja võib sellegipoolest esitada skeemi alusel nõude, eeldusel, et osaleja esitab riigi keskpangale tõendid oma riigi reaalajalise brutoarvelduste süsteemi kohta, millest EKPS saab näha maksekorralduse saatmise tahet, kuid selle mitteteostamist seoses talitlushäirega ja peatamise teadet.

b) Selleks, et vastuvõtva osaleja suhtes saaks kohaldada skeemikohast hüvitise saamist, peab ta tõendama, et ta ootas makse saamist TARGETi kaudu, arvestades riigi reaalajalise brutoarvelduste süsteemis vastaval päeval sisestatud maksekorraldust või vastupidisel juhul, (artikli 3 osa h punkti 3 alapunkti a kohaselt) et ta ei saanud vastavat makset vastaval päeval seoses TARGETi talitlushäirega.

4. Skeemikohase hüvitise arvutamise reeglid

a) TARGETi talitlushäire korral võib saatval osalejal esineda ajutine likviidsusülejääk saatvas riigi keskpangas, kusjuures vastuvõtva osaleja riigi keskpangal tuleb vajadusel anda ebaõnnestunud makse summa saavale osalejale. Seetõttu on vajalik eelkõige hoiustamispüsivõimaluse käivitamine, mille järel laenamise püsivõimaluse käivitamine. Mõlemal juhul on kohaldatavad intressimäärad EKPSs soodsamad kui turumäärad (mis skeemi jaoks on põhilise refinantseerimistoimingu määr).

b) Osalejatele skeemi alusel hüvitamisele kuuluvad summad määratakse, kohaldades järgmist:

i) päevasisene määra erinevus põhilise refinantseerimistoimingu intressimäära ja eurosüsteemi poolt püsivõimalustes hoiustamisvõimalustele ja laenamise püsivõimalusele kohaldatud määra vahel (vastavalt laenamise püsivõimaluse piirmäär ja hoiustamisvõimaluse piirmäär);

ii) summa jaoks, mis väljendab saatva või vastuvõtva osaleja vastava laenamise võimaluse reaalset kasutust, TARGETi talitlushäire tõttu töötlemata maksekorralduste maksimumsumma,

perioodil alates maksekorralduse sisestamise kuupäevast kuni kuupäevani, mil maksekorraldus oleks pidanud olema edukalt sooritatud (“talitlushäire periood”).

c) Saatva osaleja jaoks välistab skeem selliste summade hüvitise, mida osaleja kasutas reservinõude täitmiseks või mis tahes osaleja kahjusid väljendavad summad, mida osaleja võis kanda seoses liigsete vahendite hoiustamisega turul.

d) Vastuvõtva osaleja jaoks välistab skeem selliste summade hüvitise, mis väljendavad osaleja kahju, mis võis tekkida turulaenudest.

e) Skeem ei hüvita kahjusid, mis tulenevad mis tahes lepingulisest või muust kokkuleppest osaleja ja teise osaleja või kolmanda isiku vahel.

f) Skeemijärgsed hüvitised saatvatele või vastuvõtvatele osalejatele tehakse talitlushäirega riigi reaalajalise brutoarvelduste süsteemi riigi keskpanga/EKP poolt.

5. Täiendavad reeglid skeemijärgse hüvitise arvutamiseks erijuhtudel

a) Eurosüsteemi rahapoliitiliste toimingute osapooleks oleva osaleva liikmesriigi reaalajalise brutoarveldussüsteemi saatev osaleja saab skeemijärgse hüvitise kantud kahjude osas seoses tasudest ilmajäämisega selle osaleja jooksvatelt kontodelt vastavas riigi keskpangas, kui vastav hoiustamine tulenes TARGETi talitlushäirest, tingimusel, et kõnealuse osaleja i) on juba täitnud oma reservinõude; ja ii) tal puudub juurdepääs eurosüsteemi hoiustamisvõimalusele kõnealusel päeval talitlushäire tõttu.

b) Riigi reaalajalise brutoarveldussüsteemi osalejate suhtes osalevates liikmesriikides, mis ei ole rahapoliitika osapooled ja/või kellel puudub juurdepääs püsivõimalustele, kohaldatakse järgmist:

i) saatev osaleja, kellele jäi oma riigi keskpangas päeva lõpuks rahaliste vahendite ülejääk TAR-

GETi talitlushäire tõttu, saab hüvitise määras, mis väljendab erinevust eri päevadel toimunud põhiliste refinantseerimistoimingute ja intressimäära vahel, mida kohaldatakse rahaliste vahendite summale, mida ei saadetud edasi talitlushäire tõttu ja mis seetõttu jäid talitlushäire ajaks riigi keskpanga arveldusarvele;

ii) vastuvõttev osaleja, kes ootab makse saamist TARGETi kaudu, saab hüvitise määras, mis väljendab erinevust eri päevadel toimunud põhiliste refinantseerimistoimingute ja intressimäära vahel, mida kohaldatakse vastavalt riigi keskpangalt laenatud summadele või selle riigi keskpanga arvelduskrediidile, summa osas, mis jäi saamata seoses talitlushäirega ja talitlushäire kestvuse jooksul. Sellise osaleja suhtes, kes jäi päeva lõpuks oma riigi keskpangas miinusesse, loobutakse kohaldatavast trahvimäärast selles osas, mis ületab laenamise püsivõimaluse piirmäära päevakrediidi ülekandumise tõttu üleöökrediidiks (määratletud reaalajalise brutoarveldussüsteemi reeglitega), kui ülekandumine tulenes talitlushäirest.

c) Skeemi kohaldatakse ka juhul, kui reaalajalise brutoarveldussüsteemi kontole debiteeritud rahalised vahendid ei jõua saatva osalejani ja need jäävad talitlushäire tõttu riigi reaalajalisse brutoarveldussüsteemi üleöö; sel juhul tehakse hüvitis perioodi eest, kuni need vahendid on saatvale osalejale tagastatud. Saatvale osalejale seoses vahenditele juurdepääsu puudumisega tehtava makse aluseks on põhilise refinantseerimistoimingu intressimäär.

6. Mitteosalevate liikmesriikide reaalajalistele brutoarveldussüsteemidele kohaldatav skeem

a) Mitteosaleva liikmesriigi reaalajalise brutoarveldussüsteemi saatvatest osalejatest saavad hüvitist ainult osalejad, kellel on seoses talitlushäirega tekkinud oma vastavas riigi keskpangas täiendav positiivne päevalõpusaldo, ja hüvitatakse vastavalt järgmisele skeemile:

i) selliste osalejate mitteosalevate liikmesriikide riikide keskpankades olevate reaalajalise brutoarveldussüsteemi üleöö hoiuarvete kogusummade tasustamisele ei kohaldata piirmäära, kui need summad on seal talitlushäire tõttu;

ii) hoiuste intressimääraks, mida kasutatakse mitteosaleva liikmesriigi reaalajalise brutoarveldussüsteemi saatvate osalejate maksete hüvitamise arvutamisel, on põhilise refinantseerimistoimingu intressimäär;

iii) hüvitismakse võrdub erinevusega vastavalt eri päevadel toimunud põhiliste refinantseerimistoimingute intressimäära ja hoiustamise intressimäära vahel talitlushäire kestvuse ajal ja seda kohaldatakse summale, mille võrra saatva osaleja hoius riigi keskpangas suurenes talitlushäire tõttu.

b) Mitteosaleva liikmesriigi reaalajalise brutoarveldussüsteemi vastuvõtvate osalejate suhtes loobutakse kohaldatavast trahvimäärast selles osas, mis ületab laenamise püsivõimaluse piirmäära päevakrediidi ülekandumise tõttu üleöökrediidiks (määratletud reaalajalise brutoarveldussüsteemi reeglitega), kui ülekandumine tulenes talitlushäirest. Ülekandumist ei arvestata päevakrediidi mõttes ja/või jätkuva osalemise mõttes asjaomases riigi reaalajalises brutoarveldussüsteemis. Skeemijärgsed hüvitismaksed arvutatakse silmas pidades, et vastuvõttes osaleja hüvitis hõlmaks eri aegadel toimunud põhiliste refinantseerimistoimingute intressimäära ja talitlushäirest tingitud arvelduskrediidi intressimäära vahel.

7. Menetluskord

a) Osaleja poolt algatatud hüvitisenõudele tuleb lisada vajalik teave, mille põhjal saaks kindlaks teha järgmise:

i) osaleja nimi, aadress ja staatus (näiteks kas osaleja on eurosüsteemi rahapoliitiliste toimingute osapool);

ii) aeg, koht ja muud asjaolud, mis kaasnevad vastava maksekorralduse esitamisega riigi keskpangale/EKP-le või süsteemi operaatorile või vastava ülekandega TARGETi kaudu;

iii) osapoole nimi ja aadress (vastuvõttev osaleja, kui taotleja on saatev osaleja, ja saatev osaleja, kui taotleja on vastuvõttev osaleja);

iv) summa, mille osas eurosüsteemi püsivõimaluse kasutust sooviti (või samaväärsed summad osa-

lejate puhul mitteosalevate liikmesriikide reaalajalises brutoarveldussüsteemis; või samaväärsed summad osalejate puhul osalevate liikmesriikide, kes ei ole rahapoliitiliste toimingute osapooled, reaalajalises brutoarveldussüsteemis) ja tõendid, et püsivõimaluste kasutamine toimus TARGETi talitlushäire tõttu;

v) kui on asjakohane, tasustamata vahendite summa riigi keskpanga/EKP jooksval kontol seoses hoiustamisvõimaluse puudumisega ja kinnitus, et reservinõue oli juba täidetud;

vi) kui on asjakohane, TARGETi süsteemis seiskunud vahendid, mis tagastati osalejale hilisemal väärtuskuupäeval;

vii) hüvitamisele kuuluva nõude summa arvutus osaleja poolt.

b) Hüvitamise taotlused esitatakse nelja nädala jooksul alates kõnealuse talitlushäire kuupäevast. Juhul kui taotlus esitatakse tähtaegselt, kuid seda loetakse mittetäielikuks, nõutab riigi reaalajalise brutoarveldussüsteemi riigi keskpank, kus taotleja on osaleja, taotlejalt vajadusel täiendavat teavet kahe nädala jooksul.

c) Osalejad esitavad mis tahes hüvitamise taotlused riigi keskpangale/EKP-le, mille juures maksekorraldus esitati või kus ta pidi makse saama, olenemata TARGETi erinevate komponentide talitlushäire esinemise kohast.

d) Talitlushäirega riigi reaalajalise brutoarveldussüsteemi riigi keskpank juhib hüvitamise menetlust ja kõik teiste riikide keskpankade/EKP poolt saadud nõuded edastatakse hinnangu andmiseks neile.

e) Selleks, et tagada ühtlustatud lähenemine ja võrdsed võimalused, teostatakse skeemijärgselt saadud hüvitamise taotluste lõplik hindamine EKP nõukogu vastutusel tihedas koostöös talitlushäirega riigi reaalajalise brutoarveldussüsteemi riigi keskpangaga.

f) Talitlushäirega riigi reaalajalise brutoarveldussüsteemi riigi keskpank teatab hindamise tulemuse iga nõude osas vastavale osalejale ja teist riigi keskpanka/EKPd teavitatakse viivitamata ja mitte hiljem kui 18 nädalat pärast talitlushäiret, juhul kui EKP nõukogu ei otsusta teisiti ja vastav otsus tehakse asjaomastele osapooltele teatavaks.

g) Hüvitismaksed tehakse osalejatele neile teatamise hetkel või niipea kui põhjendatult võimalik, kuid mitte hiljem kui viis kuud pärast talitlushäiret, juhul kui EKP nõukogu ei otsusta teisiti ja vastavast otsusest teatakse asjaomastele osalejatele.

h) TARGETi osalejatele hüvitusskeemi alusel tehtavad maksed teostatakse siseriikliku õiguskorra alusel, mida kohaldatakse eespool nimetatud riigi keskpangale/EKP-le. Skeemijärgsetelt hüvitise summadelt ei maksta intressi perioodil alates talitlushäirest kuni reaalse hüvitise maksmiseni osalejale.

Artikkel 4

Ühendussüsteemidega seonduvad sätted

Käesoleva artikli sätteid kohaldatakse ühendussüsteemide kaudu tehtavate piiriüleste maksete korra suhtes. Käesoleva suunise teisi sätteid kohaldatakse selliste piiriüleste maksete suhtes siis, kui need sätted on selliste maksete osas kohased.

a) Ühendussüsteemide kirjeldus

EKP ja kõik riikide keskpangad kasutavad ühenduskomponenti, mis võimaldab neil töödelda piiriüleseid makseid TARGETis. Need ühenduskomponendid peavad vastama EKP koduleheküljel (www.ecb.int) märgitud kehtivatele tehnilistele tingimustele ja spetsifikatsioonidele.

b) Riikide keskpankades ja EKPs hoitavate riikide keskpankade vaheliste kontode avamine ja kasutamine

1. EKP ja kõik riikide keskpangad avavad oma raamatupidamises riikide keskpankade vahelised kontod riikide keskpankade ning EKP tarbeks. Igale riikide keskpankade vahelisele kontole kirjete tegemise toetuseks annab iga riigi keskpank ja EKP teineteisele piiramatu ilma tagatiseta krediidivõimaluse.

2. Piiriülese makse sooritamiseks krediteerib saatev riigi keskpank/EKP saatvas riigi keskpangas/EKPs vastuvõtva riigi keskpanga/EKP jaoks avatud riikide keskpankade vahelist kontot. Vastuvõttev riigi keskpank/EKP debiteerib saatva riigi keskpanga/EKP riikide keskpankade vahelist kontot, mis on avatud vastuvõtvas riigi keskpangas/EKPs.

3. Kõiki riikide keskpankade vahelisi kontosid peetakse euroühikutes.

c) Saatva riigi keskpanga/EKP kohustused

1. Kontrollimine

Saatev riigi keskpank/EKP peab viivitamatult kontrollima kõiki maksekorralduses toodud, makse sooritamiseks vajalikke andmeid vastavalt artikli 4 osas a viidatud tehnilistele tingimustele ja spetsifikatsioonidele. Kui saatev riigi keskpank/EKP avastab süntakti vigu või muid maksekorralduse tagasilükkamise aluseks olevaid puudusi, peab saatev riigi keskpank/EKP käsitlema andmeid ja maksekorraldust oma riigi reaalajalise brutoarveldussüsteemi reeglite kohaselt. Igal ühendussüsteeme läbival maksel peab olema unikaalne identifikaator, et hõlbustada sõnumi identifitseerimist ja vigade käsitlemist.

2. Arveldamine

Kui saatev riigi keskpank/EKP on kontrollinud maksekorralduse kehtivust, nagu on viidatud artikli 4 osa c punktis 1, ja veendunud, et rahalised vahendid või arvelduskrediit on olemas, on saatev riigi keskpank/EKP kohustatud viivitamatult:

a) debiteerima maksekorraldusel märgitud summa saatva osaleja reaalajaliselt brutoarvelduskontolt; ja

b) krediteerima vastuvõtva riigi keskpanga/EKP keskpankadevahelist kontot, mida peetakse saatva riigi keskpanga/EKP raamatupidamises.

Ajahetke, mil saatev riigi keskpank/EKP viis läbi punktis a nimetatud debiteerimise, loetakse arveldamise hetkeks. Riigi reaalajaliste brutoarveldussüsteemide puhul, kus rakendatakse rahaliste vahendite blokeerimist, on arveldamise hetkeks ajahetk, mil toimub blokeerimine, nagu on viidatud artikli 3 osa e punktis 3.

Käesoleva suunise mõistes ning artikli 3 osa e punktis 3 viidatud tühistamatusega seonduvaid sätteid piiramata kehtestatakse, et makse muutub saatva osaleja suhtes lõplikuks (nagu on defineeritud käesoleva suunise artiklis 1) arveldamise hetkel.

d) Vastuvõtva riigi keskpanga/EKP kohustused

1. Kontrollimine

Vastuvõttev riigi keskpank/EKP on kohustatud viivitamatult kontrollima maksekorralduses sisalduvaid andmeid, mis on vajalikud vastuvõtva osaleja reaalajalisele brutoarvelduskontole korrektse kande tegemiseks (sh unikaalset identifikaatorit, mis on vajalik kahekordse krediteerimise vältimiseks). Vastuvõttev riigi keskpank/EKP ei tohi töödelda ühtki maksekorraldust, mis on tema teada tehtud vigaselt või enam kui ühel korral. Vastuvõttev riigi keskpank/EKP on kohustatud saatvat riigi keskpanka/EKPd teavitama sellistest maksekorraldustest ja nende alusel saadud maksetest (ning sellised maksed viivitamatult tagastama).

2. Arveldamine

Kui vastuvõttev riigi keskpank/EKP on kontrollinud maksekorralduse kehtivust, nagu on viidatud artikli 4 osa d punktis 1, on vastuvõttev riigi keskpank/EKP kohustatud viivitamatult:

a) debiteerima maksekorraldusel märgitud summa võrra saatva riigi keskpanga/EKP riikide keskpankade vahelist kontot oma raamatupidamises;

b) kandma maksekorraldusel märgitud summa vastuvõtva osaleja reaalajalisele brutoarvelduskontole; ja

c) edastama kinnituse saatvale riigi keskpangale/EKP-le.

Käesoleva suunise mõistes ning artikli 3 osa e punktis 3 viidatud tühistamatusega seonduvaid sätteid piiramata kehtestatakse, et makse muutub vastuvõtva osaleja suhtes lõplikuks (nagu on defineeritud käesoleva suunise artiklis 1) ajahetkel, mil tema reaalajalist brutoarvelduskontot krediteeritakse, nagu on märgitud punktis b.

e) Maksekorralduse eest vastutuse üleminek

Vastutus maksekorralduse täitmise eest läheb vastuvõtvale riigi keskpangale/EKPle üle alates hetkest, mil saatev riigi keskpank/EKP saab vastuvõtvalt riigi keskpangalt/EKP-lt kinnituse.

f) Veakäsitluskord

1. Vigade käsitlemise toimingud

Iga riigi keskpank on kohustatud tegutsema EKP nõukogu poolt kehtestatud veakäsitluskorra kohaselt ning tagama, et tema riigi reaalajaline brutoarveldussüsteem vastab sellele. EKP on kohustatud tagama sama EKP maksesüsteemi osas.

2. Täiendavad ettevaatusabinõud

Iga riigi keskpank on kohustatud tagama, et tema riigi reaalajaline brutoarveldussüsteem ja toimingud vastaksid artikli 4 osas a viidatud täiendavate ettevaatusabinõudega seotud kasutajanõuetele ning EKP nõukogu poolt vastu võetud tingimustele ja reeglitele. EKP on kohustatud tagama sama EKP maksesüsteemi osas.

g) Ühendus võrguteenuse pakkujaga

1. Kõik riikide keskpangad ja EKP peavad olema ühendatud võrguteenuse pakkujaga või peab neil olema vastav sisendkoht.

2. Riikide keskpangad ega EKP ei vastuta üksteise ees võrguteenuse pakkujast johtuvate rikete eest. Kahju kandnud riigi keskpank/EKP kohus on nõuda võrguteenuse pakkujalt hüvitist, kusjuures riigi keskpank esitab oma nõude EKP kaudu.

Artikkel 5

Turvasätted

Iga riigi keskpank on kohustatud tegutsema kooskõlas TARGETi turvastrateegia sätete ja turvanõuetega ning tagama, et tema riigi reaalajaline brutoarveldussüsteem vastab neile sätetele ja nõuetele. EKP on kohustatud tagama sama EKP maksesüsteemi osas.

Artikkel 6

Auditeerimisreeglid

EKP ja riikide keskpankade siseaudiitorid hindavad vastavust funktsionaalsetele, tehnilistele ja organisatsioonilistele omadustele, sh turvasätetele, mis on kehtestatud TARGETi vastavate komponentide ja käesolevas suunises viidatud korralduste suhtes.

Artikkel 7

TARGETi haldamine

1. TARGETi juhtimine, haldamine ja kontroll on EKP nõukogu pädevuses. Nõukogul on õigus määratleda tingimused, mille alusel piiriüleste maksete süsteemid, milleks ei ole riigi reaalajalised brutoarveldussüsteemid, võivad kasutada TARGETi piiriüleste tehingute võimalusi või olla ühendatud TARGETiga.

2. Kõikides TARGETi süsteemiga seotud küsimustes osutab EKP nõukogule abi makse- ja arveldussüsteemide komitee ("MASK"). Sel eesmärgil loob MASK reaalajaliste brutoarveldussüsteemide jaoks riikide keskpankade esindajatest koosneva allrühma.

3. TARGETi igapäevane haldus on EKP TARGETi koordinaatori ja riikide keskpankade arveldusjuhtide pädevuses:

— iga riigi keskpank ja EKP nimetavad riigi reaalajalise brutoarveldussüsteemi haldamiseks ja jälgimiseks arveldusjuhi; EKP nimetab arveldusjuhi EKP maksesüsteemi haldamiseks ja jälgimiseks,

— arveldusjuht vastutab riigi reaalajalise brutoarveldussüsteemi igapäevase juhtimise eest; EKP arveldusjuht vastutab EKP maksesüsteemi igapäevase juhtimise ning kõrvalekallete ja vigade käsitlemise eest, ning

— EKP määrab EKP TARGETi koordinaatori TARGETi kesksete funktsioonide igapäevaseks haldajaks.

Artikkel 8

Vääramatu jõud

Riikide keskpangad/EKP ei vastuta käesolevale suunisele mittevastavuse eest, kui käesolevast suunisest tulenevaid kohustusi ei ole võimalik täita või kui nende kohustuste täitmine peatatakse või lükatakse edasi sellise sündmuse tõttu, mille ilmnemine mõistlikkuse põhimõttest lähtuvalt ei olene neist (muu hulgas seadmete rike või talitlushäire, loodusõnnetus, vääramatu jõud, streigid või töövaidlused). Samas ei mõjuta see nende kohustust omada käesolevas suunises nõutavaid varuvõimalusi, rakendada artikli 4 osas f viidatud veakäsitluskorda, kui see on vaatamata vääramatu jõu ilmingule võimalik, ning rakendada kõiki mõistlikke jõupingutusi selle ilmingu mõju leevendamiseks.

Artikkel 9

Vaidluste lahendamine

1. Kõikidest riikide keskpankade vahelistest või ühe riigi keskpanga ja EKP vahelistest TARGETiga seonduvatest vaidlustest, mida ei suudeta lahendada vaidlusosalejate kokkuleppe teel, teatatakse EKP nõukogule ning need esitatakse lahendamiseks artikli 7 lõikes 2 viidatud MASKile, ilma et seeläbi piirataks EKP nõukogu õigusi ja privileege.

2. Selliste riikide keskpankade vaheliste või ühe riigi keskpanga ja EKP vaheliste vaidluste korral määratletakse vastastikused õigused ja kohustused seonduvalt TARGETi kaudu töödeldud maksekorraldustega ning kõigi muude käesolevas suunises viidatud küsimustega: i) vastavalt käesolevas suunises ning selle lisades viidatud reeglitele ja menetlusele; ning ii) täiendava materjalina ühendussüsteemide kaudu tehtavaid piiriüleseid makseid puudutavate vaidluste lahendamiseks vastavalt vastuvõtva riigi keskpanga/EKP asukoha liikmesriigi seadustele.

Artikkel 10

Lõppsätted

Käesolev suunis on adresseeritud osalevate liikmesriikide keskpankadele.

Käesolev suunis jõustub 7. juunil 2001.

Alates sellest kuupäevast tunnistatakse kehtetuks ja asendatakse suunis EKP/2000/9.

Käesolev suunis avaldatakse *Euroopa Ühenduste Teatajas*.

Frankfurt Maini ääres, 26. aprill 2001

EKP nõukogu nimel

president

Willem F. DUISENBERG

I LISA

RIIKIDE REAALAJALISED BRUTOARVELDUSSÜSTEEMID

Liikmesriik	Süsteemi nimetus	Arveldusagent	Asukoht
Belgia	*Electronic Large-value Interbank Maksesüsteem (ELLIPS)*	*Banque Nationale de Belgique/Nationale Bank van België*	Brüssel
Saksamaa	*Euro Link System (ELS)*	*Deutsche Bundesbank*	Frankfurt
Kreeka	*Hellenic Real-time Money Transfer Express system (HERMES)*	*Bank of Greece*	Ateena
Hispaania	*Servicios de Liquidación del Banco de España (SLBE)*	*Banco de España*	Madrid
Prantsusmaa	*Transferts Banque de France (TBF)*	*Banque de France*	Pariis
Iirimaa	*Irish Real-time Interbank Settlement system (IRIS)*	*Central Bank of Ireland*	Dublin
Itaalia	*Sistema di Regolamento Lordo BI-REL*	*Banca d'Italia*	Rooma
Luksemburg	*Luxembourg Interbank Payment systems (LIPS-Gross)*	*Banque centrale du Luxembourg*	Luxembourg
Madalmaad	*TOP*	*De Nederlandsche Bank*	Amsterdam
Austria	*Austrian Real-time Interbank Settlement system (ARTIS)*	*Oesterreichische Nationalbank*	Viin
Portugal	*Sistema de Pagamentos de Grandes Transacções (SPGT)*	*Banco de Portugal*	Lissabon
Soome	*Bank of Finland (BoF)*	*Suomen Pankki*	Helsingi

II LISA

SISERIIKLIKE MAKSETEGA SEOTUD TASUD

Riigi reaalajaliste brutoarveldussüsteemi euromaksete hind määratakse jätkuvalt riiklikul tasandil. Seejuures arvestatakse kulude katmise, läbipaistvuse ja mittediskrimineerimise põhimõtteid ning asjaolu, et siseriiklike ja piiriüleste eurodes tehtavate ülekannete hind peaks üldiselt olema samas vahemikus, et välistada rahaturu ühtsuse negatiivset mõjutamist.

Riikide reaalajalised brutoarveldussüsteemid peavad oma tasustruktuurist teatama EKPle, kõikidele teistele osalevatele riikide keskpankadele, riigi reaalajalise brutoarveldussüsteemi osalejatele ning teistele huvitatud osapooltele.

Riigi reaalajaliste brutoarveldussüsteemide kulude metoodika ühtlustatakse piisaval tasemel.

III LISA

PIIRIÜLESTE MAKSETEGA SEOTUD TASUD

TARGETi kaudu otseste osalejate vahel tehtavate piiriüleste maksete eest võetava tasu (ilma käibemaksuta) arvutab osaleja ühes reaalajalises brutoarveldussüsteemis saadetud tehingute arvu alusel kahanemise põhimõttel.

Kahanemise põhimõte on alljärgnev:

— 1,75 eurot kuu iga esimese 100 tehingu eest,

— 1,00 eurot kuu iga järgmise 900 tehingu eest,

— 0,80 eurot iga järgmise tehingu eest, mis ületab 1 000 tehingut kuus.

Kahaneva põhimõtte kohaldamisel võetakse maksete mahuna arvesse sama juriidilise isiku poolt ühes reaalajalises brutoarveldussüsteemis sõlmitud tehingute arv või erinevate juriidiliste isikute poolt täitmiseks sama arvelduskonto kaudu sisestatud maksetehingute arv.

Ülaltoodud tasuskeem vaadatakse aeg-ajalt üle.

Tasu võtab ainult saatev riigi keskpank/EKP riigi reaalajalise brutoarveldussüsteemi / EKP maksesüsteemi (EMS) saatvatelt osalejatelt. Vastuvõttev riigi keskpank/EKP vastuvõtvalt osalejalt tasu ei võta. Riikide keskpankade vaheliste ülekannete (st kui saatev riigi keskpank/EKP tegutseb iseenda nimel) eest tasu ei võeta.

Tasud katavad maksekorralduse järjekorda seadmist (kui see on vajalik), saatja debiteerimist, vastuvõtva riigi keskpanga/EKP riikide keskpankade vahelise konto krediteerimist saatva riigi keskpanga/EKP raamatupidamises, ühendusvõrgu kaudu makse sooritamise taotluse saatmist, saatva riigi keskpanga/EKP riikide keskpankade vahelise konto debiteerimist riigi keskpanga/EKP raamatupidamises, reaalajalise brutoarveldussüsteemi osaleja krediteerimist, ühendusvõrgu kaudu makse sooritamise kohta teatise saatmist, makseteatise edastamist reaalajalise brutoarveldussüsteemi osalejale/vastuvõtjale ning arvelduse kinnitamist (kui see on kohaldatav).

Piiriüleste TARGET-maksete tasustruktuur ei kata saatja ja riigi reaalajalise brutoarveldussüsteemi (mille osalejaks saatja on) vahelise telekommunikatsiooniühenduse kulusid. Telekommunikatsiooniühenduse kulud makstakse jätkuvalt vastavalt siseriiklikule regulatsioonile.

Riikide reaalajalistes brutoarveldussüsteemides ei tohi võtta tasu ülekandekorralduste konverteerimise eest vastava riigi rahaühikust euroühikutesse ega vastupidise konverteerimise eest.

Riikide reaalajalistes brutoarveldussüsteemides võib nõuda lisatasu neis pakutavate lisateenuste eest (näiteks paberkandjatel maksekorralduste sisestamise eest).

Erinevate tasude kohaldamist vastavalt maksekorralduste täitmisele kuluvale ajale kaalutakse süsteemi kasutamise käigus saadud kogemustest lähtuvalt.

IV LISA

TARGETi TÖÖAEG

TARGET ja seega ka TARGETis osalevad või sellega ühendatud riikide keskpangad ja riikide reaalajalised brutoarveldussüsteemid lähtuvad tööaja osas järgmistest reeglitest.

1. TARGETi viiteaeg on "Euroopa Keskpanga aeg", mida on määratletud kui kohalikku aega EKP asukohas.

2. TARGETi ühtne tööaeg on 07.00–18.00.

3. Võimalik on varasem tööaeg, st enne 07.00, kui EKPle on selle kohta saadetud eelnev teade:

   i) siseriiklikel põhjustel (näiteks selleks, et hõlbustada väärtpaberitehingute läbiviimist, reguleerida netoarveldussüsteemide saldosid või teha muid siseriiklikke tehinguid, näiteks grupeerida riigi keskpanga poolt reaalajalise brutoarveldussüsteemi süsteemidesse öösel suunatud tehinguid); või

   ii) Euroopa Keskpankade Süsteemiga seotud põhjustel (näiteks päevadel, mil eeldatakse erakorralisi maksemahte, või selleks, et vähendada välisvaluutades arveldamise riske Aasia valuutasid hõlmavate välisvaluutatehingute euroosa töötlemisel).

4. Klientide maksete (nii siseriiklike kui ka piiriüleste) lõpptähtajaks on üks tund enne TARGETi tavapärase tööaja lõppu. Ülejäänud ajal tehakse ainult osalejate vahel vahendite ülekandmiseks pankadevahelisi makseid (nii siseriiklikke kui ka piiriüleseid). Klientide makseteks loetakse maksekorraldusi formaadis MT100 või sellega võrdväärses siseriiklikus formaadis (kusjuures piiriüleseks ülekandeks kasutatakse formaati MT100). Siseriiklike maksete puhul lõpptähtaja 17.00 kasutamise üle otsustab iga riigi keskpank koostöös riigi pangandusringkondadega. Lisaks võivad riikide keskpangad jätkuvalt töödelda klientide siseriiklikke makseid, mis olid kell 17.00 järjekorras.

V LISA

LOEND EUROSÜSTEEMIVÄLISTEST TAGATISTEST

mida saab kasutada päevasiseste laenude tagamiseks igas sellises osaleva liikmesriigi keskpangas, kes on teatanud oma kavatsusest kasutada tagatisi, mis asuvad mõnes liikmesriigis, kes ei ole eurot kasutusele võtnud ja kelle kavatsuse on EKP heaks kiitnud TARGETit käsitleva suunis artikli 3 osa f punkti 3 ja artikli 3 osa g kohaselt:

Osalev riigi keskpank	**Heakskiidetud eurosüsteemivälised tagatised**
DEUTSCHE BUNDESBANK	— Taani riigivõlakirjad ja hüpoteekvõlakirjad — Rootsi riigivõlakirjad ja hüpoteek-krediidiasutuste võlakirjad — Ühendkuningriigi riigivõlakirjad — Ühendkuningriigi riigikassa võlakirjad
BANCO DE ESPAÑA	— Ühendkuningriigi riigivõlakirjad — Ühendkuningriigi riigikassa võlakirjad
BANQUE DE FRANCE	— Taani riigivõlakirjad ja hüpoteekvõlakirjad — Rootsi riigivõlakirjad ja hüpoteek-krediidiasutuste võlakirjad — Ühendkuningriigi riigivõlakirjad — Ühendkuningriigi riigikassa võlakirjad
CENTRAL BANK OF IRELAND	— Ühendkuningriigi riigivõlakirjad — Ühendkuningriigi riigikassa võlakirjad
BANQUE CENTRALE DU LUXEMBOURG	— Taani riigivõlakirjad ja hüpoteekvõlakirjad
DE NEDERLANDSCHE BANK NV	— Taani riigivõlakirjad ja hüpoteekvõlakirjad — Rootsi riigivõlakirjad ja hüpoteek-krediidiasutuste võlakirjad
SUOMEN PANKKI	— Taani riigivõlakirjad ja hüpoteekvõlakirjad — Rootsi riigivõlakirjad ja hüpoteek-krediidiasutuste võlakirjad — Ühendkuningriigi riigivõlakirjad — Ühendkuningriigi riigikassa võlakirjad